

*'Frelser, hjelper og forsoner,
bror og venn på lysets trone,
 finn oss, se oss, gi oss fremtid,
 åpenbar ditt skjulte ansikt!'*

Fra salme av Eyvind Skeie. Side 4-5

Jul i Iran: Kristne i huskirker feirer jul i glede over Kristus og i frykt for regimets brutale agenter **6-9**

Trosfrihet: Se kart over trusler mot religiøse minoriteter og trosfriheten **10-11**

Turkmenistan: Shohrat Piriyeve ble torturert og forsøkt drept. Nå forteller han sin historie **12-17**

Gabriel Stephen måtte selv flykte for livet fra terror i Nigeria. Her er han sammen med KrFs nestleder Ida Lindtveit Røse under fakkeltog i Oslo.

Foto: Johannes Morken

Fakkeltog for forfulgte i Bergen.

Foto: Daniel Hop-Hansen

Fakkeltog mot voldelig forfølgelse

Bryr vi oss når jihadistene angriper og dreper, brenner kirker og bortfører prester og pastorer?

- Ni av ti kristne som blir drept for sin tro, kommer fra Afrika sør for Sahara, et av områdene der det er farligst å bekjenne kristen tro.
- En gruppe kristne ledere i Mali fikk nylig 24 timers frist til å konvertere til islam – ellers ville de bli jaget eller halshugget.

På 26 steder er det i år fakkeltog for forfulgte, arrangert av Åpne Dører og Stefanusalliansen. Teamet i år er: «Stopp voldelig forfølgelse av kristne i Afrika.»

Under fakkeltog i Oslo 24. oktober holdt KrF-nestleder Ida Lindtveit Røse appell. Hun sa, blant annet: «Alle mennesker har en grunnleggende rett til å tro. Det er en rettighet vi ofte tar for gitt. Å skulle bli straffet for å fortelle om Jesus, eller bli angrepet i eget trossamfunn er fjernt. For så alt for mange er det virkeligheten de lever i.»

Situasjonen for kristne i Afrika sør for Sahara er dypt alvorlig, og spesielt i Nigeria. Kristne blir kidnappet, voldtatt, drept og drevet på flukt. Terrorgrupper herjer. Kirker brennes ned og prester bortføres. De dreper eldre, kvinner og barn, uten å bli straffet.»

Trener sine egne ledere

Kirken som Stefanusalliansen støtter i turistbyen Antalya i Tyrkia, startet i år sitt eget intensive treningsprogram for mennesker som kan bli fremtidige ledere i kirken. 14 personer deltar. – Det er mye entusiasme i gruppen. Be for dem, om at de må vokse i troen og i sine oppgaver, slik at de kan bli godt utrustet, forteller pastor Ramazan Arkan. Behovet for egne ledere vokser siden mange utenlandske kristne er kastet ut av landet av regjeringen.

Kirken planlegger også i år sine to store julegudstjenester i offentlige lokaler, for å nå ut til enda flere. Årets program skal bli enda mer betydningsfullt enn før for å trekke enda flere.

– Julen en av våre beste muligheter til å nå ut til nysgjerrige ikke-troende. Vær gjerne med og be, sier Ramazan.

Ramazan Arkan er hovedpastor i Antalya Evangelical Church. Foto: Stefanusalliansen

Utgiver:
Stefanusalliansen

Adresse:
Trondheimsveien 137,
pb 6603 Rodeløkka,
0502 Oslo

post@stefanus.no

Telefon:
23 40 88 00

Ansv. redaktør:
Johannes Morken
jm@stefanus.no

Redaksjon:
Hilde Skaar Vollebæk
Marianne Haugerud
Eva Frydenborg

Forside:
Ikon malt av
Armia El Katcha

Design:
Von: Bendik Schøien

Trykk:
Kai Hansen Trykkeri

Opplag:
17 200

Gavekonto:
3000 14 57922

VIPPS:
19013

Stefanusalliansen er en misjons- og menneskerettsorganisasjon med et særskilt fokus på trosfrihet.

Synspunkter i artikler står for forfatters og intervjuobjektors regning. Stefanusalliansens meninger kommer til uttrykk i artikler skrevet av staben.

Vi følger personopplysningsloven.

Magasinet kommer gratis sju ganger i året.
Bestill med SMS: MAGASIN til 2377 eller post@stefanus.no

Tilgjengelig som podkast. Kontakt KABB: kabb@kabb.no

www.stefanus.no
f/stefanusalliansen
@stefanusalliansen

BLIND- SONA

I vår kultur, der mange opptrer som om Gud er død, blir dei som blir forfølgde for trua på Han, gløymde.

■ **Ein kommentator** i Dagens Næringsliv, som i haust skreiv at for det norske folkeferd er det eigentleg umogleg å forsvare monarkiet, la til: «Det var noe annet da Gud fortsatt levde, og kunne bidra med sin nåde.»

Dette var ikkje eit innlegg om Guds eksistens, men om monarkiets. Eg skal verken ta opp den tråden eller argumentera for kopling av makt og religion. Men meldinga om Guds og hans nådes død er forhasta.

Livredde for Gud

Når eg reiser til land som verken flyt av kapital eller honning, ser eg at trua på Kristus held menneske oppe. Kvifor er dei mektige så livredde? Kvifor hamnar forfølging av religiøse minoritetar i ei blindsona? Nasjonale media som har eit kritisk blick på stormaktene, gløymmer diverre mange avmechtige.

Ayatolla-regimet i Iran er stadig i nyhende-biletet med rakettar, atomprogram og tungt støtta militsar. I den norske blindsona er Irans «forbodne» kristne. Kanskje så mange som ein million har gått frå islam til kristen tru fordi dei ikkje orka meir ayatolla-bruk av religion til autoritær makt.

Ugrunna blir konvertittane – på liknande vis som bahá'íane – stempla som truslar mot Irans tryggleik og som agentar for Israel. Leiurar av huskyrkjer blir sperra inne i åreis eller pressa ut av landet. Kvifor er ayatollaene til dømes så redde for ei trafikkskadd kvinne på 60 år at ho nyleg, med krykkjer og gåstol, blei fengsla i seks år i Teherans mest berykta fengsel?

Kinas «guddom»

Eller la oss ta Xi Jinpings diktatur i Kina. «Uregjerlege» kyrkjer, moskear og buddhistiske kloster blir stengde eller rivne. Tusentvis

av kors blir knuste og erstatta med kinesiske flagg. Uregistrerte kyrkjer blir stempla som ulovlege og stengde. Pastorar og prestar blir fengsla. Dei som sonar i Xis fangehol som truslar mot regimet, hamnar dessverre samtidig i vår heimlege blindsona. Kvifor bryr ikkje dei som kritisk følgjer supermakta Kina, seg om forfølginga av dei som ikkje blindt ser Xi som Kinas «guddom»?

Indias Narendra Modi leier ei hindu-nasjonalistisk rørle som set aukande press på muslimar og kristne, som påståtte truslar mot ein hindustat. Heldigvis kjem presset mot muslimar av og til opp i norske nasjonale media. Om presset mot dei kristne er det mange stader heilt taust.

” Kvifor bryr ikkje dei som kritisk følgjer supermakta Kina, seg om forfølginga av dei som ikkje blindt ser Xi som Kinas «guddom»?

Kristus lever

Dessverre blir kristendommen også misbrukt til makt, og herskarar som Donald Trump har misbrukt kristendommen. Den oppstadne Kristus er håpet for dei makteslause. Kristus lever også for dei som nektar å lyda Russlands krigerske Putin og den krigsvelsignande patriark Kirill. Ein nådig Gud gjev også dei håp om ei anna verd.

Kristus er levande for dei som blir forfølgde av dei mektige, sjølv om mange her heime trur at Gud må vera død og plasserer dei truande forfølgde i ei blindsona. ■

■ **Johannes Morken**
Redaktør

Ikon malt av Armia El Katcha, Egypt

Gud i det menneskelige

■ **For noen år siden** fikk jeg laget noen ikoner i Egypt. Ikonene skulle brukes i en spesiell sammenheng, og fortelle historien om Jesu fødsel og flukten til Egypt.

Den unge ikonmaleren, som var utdannet ved Det koptiske instituttet i Kairo, ville gjerne gjøre dette. Men han kom med en klar advarsel i forkant: Han ville ikke avbilde barnet Jesus slik vi gjør i den vestlige tradisjonen, men som en liten konge, eller Gud.

Slik ble også bildene. Den lille Jesus er fremstilt som en liten konge, ikke som et spebarn, som i den romantiske, vestlige tradisjon.

Dette henger sammen med et viktig element i koptisk teologi. Den koptiske kirke legger vekt på at Jesus er sant menneske og sann Gud, men har en tendens til å gi det guddommelige en viss forrang. Det kan forsvares.

Inkarnasjonen innebærer at Guds Sønn, som var født av Faderen før alle tider, var der allerede før julemysteriet åpnet seg ved Jesu fødsel.

Møtet med den koptiske tradisjonen har fått meg til å tenke over dette på nytt. Hvem var Jesus, han som ble født av Maria, som levde i menneskelige kår og ble korsfestet, døde og stod opp på den tredje dag?

I teksten ved siden av reflekterer jeg over dette med ord fra salmepoesien. Det er ord til undring, og kanskje også ord til oppbyggelse. Julens mysterium er større enn vi ofte tror og tenker.

Jeg er takknemlig for mitt møte med den egyptiske kristentradisjonen. Den har hjulpet meg til å se noen dybder i evangeliet. Han som sitter ved Faderens høyre hånd, har også vandret på jordens stier. Det er til å forundres over.

Der ligger julens dype budskap til oss, vi som også er av jord og går vår vei gjennom tiden, mot det evige lys!

Gledelig jul! ■

*Eyvind Skeie er prest,
salmedikter og forfatter*

Du som er i lysets rike

Du som er i lysets rike,
kan du huske jordens dufter,
gress og steiner under foten,
vannet fra den friske kilde?

Minnes kroppen din fremdeles
piskeslag og spisse nagler,
har din hud fremdeles merker
av din tunge tornekrone?

Vi er mange her som undres,
noen bærer tunge byrder.
Si oss, hvis du ennå bryr deg,
at du kjenner korsets tyngde.

Deler du med alle angsten
for å falle ut av tiden,
der den store tomhet råder
i det endeløse mørke.

Gammel er vår jords erindring,
kaldt og ensomt universet.
Finnes lys, så la oss se det,
er det håp, så la oss få det!

Husker du den blindes klage,
de spedalskes sprukne stemmer,
kan du høre våre bønner,
slik du en gang hørte deres?

Jorden bærer på sitt mørke
i en fjern og ukjent tetthet,
er du utenfor det hele,
eller innenfor i lyset?

Se, vi synker ned og tynges
av den store verdensgåten.
Kom til oss, om det er mulig,
vær oss nær med troens fylde.

Frelser, hjelper og forsoner,
bror og venn på lysets trone,
finn oss, se oss, gi oss fremtid,
åpenbar ditt skjulte ansikt!

Tenn ditt lys i jordens mørke,
du som kom i midnattstimen.
Kan du glemme Betlehem?
Se oss, finn oss, elsk oss hjem!

©EYVIND SKEIE 2024

Assemblies of God-kyrkja i Teheran var den største som brukte persisk språk. Ho var registrert og godkjent som kyrkje med armensk språk, men opna seg for konvertittar frå islamsk bakgrunn. Foto: Article 18

SISTE JUL I EIGE LAND

Den store kyrkja i Teheran i Iran var stappfull tre gonger på juledag i 2012. I mai året etter blei kyrkja stengt og pastor sett på glattcelle.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Pastor «Ron»** hugsar godt den siste jula i Assemblies of God-kyrkja i Teheran. På juledag i 2012 hadde dei tre store samlingar. På to kom det 500, på den tredje 600.

Dette var ei godkjent og registrert kyrkje for den armenske minoriteten. Men i aukande grad kom konvertittar frå islam. Kring åtte av ti i kyrkja var persisk-talande konvertittar. Ayatolla-regimet vart uroleg.

Storstilt feiring

Jula 2012 kom også nokre konvertittar frå huskyrkjer, dei fann det tryggast å feira jul i ei stor forsamling sidan jula var blitt høgtid for arrestasjonar.

– Det var feiring med glede, lys, fargar, kor og julenisse. Med fullsett kyrkje snakka vi pastorane klart om Jesus som frelsar som hadde vist oss vegen til Gud, fortel pastor «Ron», som ikkje er det rette namnet hans.

Assemblies of God-kyrkja i Teheran var fullsett tre gonger i jula 2012, månader før ho var stengt. Foto: Article18

Eit par år – som i 2009 – droppa dei julefeiringa fordi juledag fall saman med ein viktig martyrdag for sjia-muslimane. Kyrkja ville ikkje risikera politibesøk.

Stress og spenning

– Det var stressande å ha så mange samla som vi hadde juledag i 2012. Alt kunne skje, fortel «Ron». Han visste at kyrkja var under oppsikt. Etterretningsministeriet følgde med. Sidan kyrkja var registrert, visste ayatolla-regimet kor mange medlemmer dei hadde og namna på dei.

– Dei visste alt om oss. Dei kunne stengja kyrkja når dei ville.

Kyrkja blei stengt

I mai 2013 skjedde det. Kyrkja blei stengt, dørene blei låste.

– Regimet ville stengja kyrkja, men dei ville ikkje gjera det med mykje folk i bygget, dei var redde for uro, noterer «Ron».

Den 21. mai blei pastor «Ron» arrestert, ein tidleg morgon heime. Han sat fire veker i det berykta Evin-fengselet. Han har tidlegare i Magasinet Stefanus fortalt om «kvit tortur», det sterke psykologiske presset. Han vart truga med fem eller ti år i fengsel og konsekvensar for kona. Då «Ron» slapp ut, reiste han og kona frå Iran. Han ville ha utsett mange for fare dersom dei blei verande – under full overvaking.

Leitar etter huskyrkjer

Dei aller fleste kristne i Iran er konvertittar og høyrer i dag til huskyrkjer. Alle godkjende kyrkjer er stengde for konvertittar.

– Huskyrkjene er mange, og dei er hemmelege. Etterretningsministeriet leitar etter ein sjanse til å infiltrera dei og arrestera leiarane, seier pastor «Ron».

Han arbeider for Pars teologiske senter, som Stefanusalliansen støttar, og som utdannar og følgjer opp leiarar i huskyrkjer og iranske kristne utanfor Iran.

” Det var stressande å ha så mange samla som vi hadde juledag i 2012. Alt kunne skje.

Pastor «Ron»

Kvar einaste julehøgtid skjer det arrestasjonar.

– Erfarne leiarar i huskyrkjer veit at det er farleg å samlast i større grupper i juletida, for då er det lett å bli oppdaga, seier pastor «Ron».

Droppar feiringa

Mange feigar difor ikkje juledagane, eller dei møtest i svært små grupper for å prøva å gå under radaren.

– Mange utset feiringa til i januar. Men nye huskyrkjer eller huskyrkjer utanfor store nettverk, med uerfarne leiarar, feigar jul i juletida og blir lettare oppdaga. Difor skjer det diverre arrestasjonar.

Pastor «Ron» åtvorar pastorar mot å feira i juletida, og i alle fall aldri i større grupper.

– Men vi har ikkje kontakt med alle.

Også medan «Ron» var i Iran sa han til pastorar i huskyrkjer at dei ikkje burde møtast i jula.

– Ein gong kom 70 kristne saman på ein restaurant. Seint på kvelden kom agentane frå Etterretningsministeriet. Leiarane vart fengsla nokre månader. Huskyrkja blei sterkt svekt. Eg minna dei etterpå om at eg hadde åtvara, seier «Ron» og held fram:

– Medlemmer av huskyrkjer fortel meg at slikt skjer framleis. ■

Foto: Article 18

Tre julehøytider i fengsel

Vahid Hakani sat fengsla i jula i 2012, 2013 og 2014. I 2010 tok huskyrkja i Shiraz sjansen på å feira jul. Men i 2011 droppa dei julefeiringa fordi den fall saman med ein sjia-muslimsk sørgedag, dei ville unngå arrestasjonar.

I februar 2012 blei han og over 20 andre likevel arresterte.

– Det er vondt å sitja i fengsel og ikkje kunna vera saman med sine kjære i juledagene, seier han til Article 18.

JUL I FRYKT OG GLEDE

Iranske kristne som feirar Kristi fødsel, risikerer at politiagentar kjem mannsterke for å arrestera. Mange utset feiringa til januar.

TEKST: ARTICLE 18 OG JOHANNES MORKEN

■ **Kvart år ved juletider** sender ayatolla-regimet i Iran ut gratulasjonar til «kristne medborgarar». Helsingane går til dei små minoritetane av armenske og assyriske kristne som har lov å ha gudstenester og feira høgtidene i kyrkjene sine – på eigne etniske språk.

Ein heilt annan intolerant røyndom møter kanskje så mange som ein million kristne som har konvertert frå islamsk bakgrunn. Dei må møtast i hemmelege huskyrkjer. Nær kvar jul slår regimet til med razziaer og arrestasjonar. Mange huskyrkjer feirar jul på andre datoar, for å gå under radaren.

– For meg og familien er juledagane og nyttår alltid eit minne om arrestasjonane, at vi blei fengsla, sende i indre eksil og til slutt tvinga ut av Iran, seier pastor Farhad Sabokrooh til organisasjonen Article 18.

Han blei arrestert under ei julegudsteneste han og kona heldt i heimen i Ahvaz, vest i Iran, i jula 2011.

Det banka på døra

Andre juledag i 2014 var konvertitten Amin Afshar-Naderi i heimen til pastor Victor Bet-Tamraz og kona hans i Teheran. Pastorparet er assyriske kristne og høyrer altså til ei av dei to anerkjende kristne gruppene. Men ekteparet

Pastor Farhad Sabokrooh og kona Shahnaz blei arresterte under ei julesamling i heimen deira i 2011. Foto: Article 18

var blitt leiurar for ei huskyrkje av konvertittar. Nokre få var samla i pastorheimen.

Det banka på døra. Scena er velkjent: Utanfor stod eit dusin sivilkledd etterrettingsagentar. Dei ransaka alle, skilde menn frå kvinner, konfiskerte eigedelar og erklærte at alle deltok i ei «ulovleg og uautorisert samling».

Alle måtte fylla ut skjema frå Etterrettingsministeriet. Dei vart filma medan dei kvar for seg måtte forklara kvifor dei var der. Etter fleire timar vart pastor Victor, Amin og ein annan konvertitt tekne til det berykta Evin-fengselet.

Saman med ein fjerde konvertitt vart dei tre seinare dømde til 10 års fengsel kvar for «å handla mot nasjonal tryggleik ved å organisera huskyrkjer». Amin fekk fem år ekstra for «blasfemi». Kona til Victor, Shamiram, vart dømt til fem års fengsel for «handling mot nasjonal tryggleik».

Lange ankeprosessar førde ikkje fram. Pastorparet flykta frå Iran før dei vart kalla inn til soning. Amin Afshar-Naderi og dei to andre konvertittane hadde også reist.

– Kvart år når høgtida nærmar seg, blir eg minna om kor trist og einsamt det var i cella. Gleda over Jesu nærvær på jorda kolliderer med minna om arrestasjonen og fengslinga, seier Amin Afshar-Naderi.

Fekk 15 års fengsel

Den siste arrestasjonsbølga rundt jul skjedde i 2023. Då blei minst 46 kristne arresterte. I ei rettssak i revolusjonsdomstolen i Ahvaz i mai blei åtte av dei dømde til 45 år i fengsel til saman.

Yasin Mosavi blei arrestert på julekvelden. Han fekk den lengste straffa – 15 års fengsel. Yasin vart dømt for «medlemskap i ei gruppe som har til hensikt å forstyrre den nasjonale tryggleiken» og for «propaganda

” Gleda over Jesu nærvær på jorda kolliderer med minna om arrestasjonen og fengslinga.

Amin Afshar-Naderi, konvertitt

mot regimet gjennom promotering av sionistisk kristendom».

– Desse arrestasjonane vil neppe ha stor innverknad på korleis kristne feirar jul i år. Kristne møtest i løyndom uansett. Dei vel dessutan ofte å møtast på andre dagar enn høgtidsdagane, seier Steven Dew-Jones i Article 18.

Kyrkja veks

Den Paris-baserte sosiologen Saeed Paivandi seier at regimets forsøk på å forsvara Iran mot «den kulturelle invasjonen frå Vest», berre har gjort kristendommen meir attraktiv for desillusjonerte iranarar. Den islamske republikken er blitt tvinga til å sjå i augo at mange menneske vender ryggen til islam.

– Trass i forfølging er kristendommen på forunderleg vis i vekst i Iran, seier Steven Dew-Jones. ■

Den armenske Vank-kyrkja i Isfahan vest i Iran er som andre godkjende kyrkjer, pynta til jul. Men kristne i hemmelege huskyrkjer lever med frykt. Foto: Shutterstock

ANGREP MOT TROS- FRIHETEN

Østlige Europa

Trosfriheten strammes inn i Russland og okkuperte områder i Ukraina for alle andre enn den russisk-ortodokse kirken. I Ukraina er den Moskva-styrte kirken nå vedtatt forbudt.

Mellom- og Sør-Amerika

Regjeringen i Nicaragua har de siste to årene fengslet og deportert prester og katolske biskoper som har kritisert diktaturet. I august gjennomførte regimet en ny massetenging av sivilsamfunn, inkludert kirker og kirkelige skoler og sykehus. Eiendommer konfiskeres. Cubas kirker distribuerer åpent bibler. Den protestantiske pastor Lorenzo Rosales Fajardo sitter fengslet.

I flere land er ikke-katolske grupper rammet av voldelige sammenstøt, avbrytelse av gudstjenester eller manglende juridisk beskyttelse. Narkokarteller og kriminelle nettverk angriper kristne ledere som nekter å medvirke til korrupsjon.

Afrika sør for Sahara

Jihadistiske terrorgrupper har tredoblet voldsangrepene siden 2014. Tusenvis drepes i målrettede angrep mot særlig kristne samfunn i Nigeria. Både muslimer og kristne drepes. Men tallet på kristne offer for drap og kidnappinger er klart høyest. Flere afrikanske land lener seg mot Kina som investerer i infrastruktur. Kina eksporterer overvåkningsteknologi og autoritær ideologi.

Midtøsten

Religiøs undertrykkelse og forfølgelse, feilslåtte stater, sikkerhetsvakuum og kriger er årsaker til at kristne forsvinner. Ti år etter at IS erklærte sitt kalifat og startet folkemord mot jesidier og fordrev og drepte kristne nord i Irak og Syria, er intet rettsoppgjør gjennomført. Flere hundre tusen jesidier sitter i leire. Kristne har flyktet. Sjiamuslimske Iran forfølger kristne konvertitter og bahá'íer, med absurde anklager om trusler mot nasjonal sikkerhet.

Sentral-Asia

I kamp mot radikal islam fengsles muslimer beskyldt for ekstremisme. Religionslover rammer også kristne. Religiøs virksomhet er ulovlig uten godkjenning og utenfor statlig godkjente gudshus. Baptister som ikke vil registrere seg, risikerer rivning av kirker.

Kina

I brutaliteten mot uigurene i Xinjiang driver Kina også masseovervåking. Kameraer med ansiktsgjenkjenning og kunstig intelligens tas i økende grad i bruk også i resten av landet. Kina forfølger kristendom, islam og tibetansk buddhisme. Kirker må la seg registrere, eller bli stengt. Kirker og moskeer er ødelagt, tusenvis av kors revet ned. Pastorer er fengslet i den verste forfølgelsen siden kulturrevolusjonen (1966-1976).

Sør- og Sørøst-Asia

Hindu-nasjonalismen har spredt seg til Nepal. Pastor dømt til ett års fengsel for «ulovlig konvertering» og blasfemi. På Sri Lanka og i Myanmar øker ekstrem buddhistisk nasjonalisme. Islamiseringen av Pakistan rammer kristne, ahmadijaer, sikher, hinduer og sjiamuslimer. Blasfemiloven, med dødsstraff, og tvangskonvertering av unge jenter er blant ekstremistenes våpen. Flere sitter dødsdømt for blasfemi. Vietnam undertrykker etniske minoriteter. 11 fengslede kristne er forsvunnet. Fem er protestanter og fem er katolikker. De er anklaget for å drive religiøs virksomhet uten tillatelse. Indonesia har forsterket blasfemiloven og forverret vilkårene for religiøse minoriteter. Malaysia strammer til trosfriheten for minoriteter og den sunni-muslimske majoriteten. Pastor Raymond Koh har vært bortført i snart åtte år og regnes som samvittighetsfange.

India

Demokratiet undergraves av det hindu-nasjonalistiske regjeringspartiet BJP og dets paramilitære støttetropper. Siden BJP kom til makten i 2014, har det vært vekst i vold mot kristne og muslimer som fremstilles som trusler mot et hinduistisk India. I valgkampen stemplet statsminister Modi muslimer som infiltratører. «Trosfriheten i India kollapser», skriver Den amerikanske kommisjonen for internasjonal trosfrihet (USCIRF) i fersk rapport. I januar ble en 600 år gammel moske i Delhi revet, angivelig fordi den var «illegal». 12 delstater har lover som kriminaliserer konvertering. Lovene brukes som mobbens påskudd for angrep på kristne og muslimer. I Uttar Pradesh er det foreslått å innføre fengsel på livstid for «ulovlig konvertering». BJP tapte sitt rene flertall i valget i år.

– Vi ble torturert – slått med stokker og sparket, forteller Shohrat Piriyeu. Foto: Johannes Morken

‘DE VILLE KNEKKE OSS’

Familien flyktet for livet da diktaturet brukte tortur og arrangerte trafikkulykker for å knekke en voksende kirke. 24 år senere deler Shohrat Piriyevev fortsatt evangeliet med sitt eget folk.

TEKST: JOHANNES MORKEN, TBILISI, GEORGIA

■ **Oktober 2001:** Tre kristne ledere som hadde vært torturert og forsøkt drept i Turkmenistan, lander på Gardermoen sammen med sine familier. Seks voksne og fem barn geleides rett til et fly til Ålesund. I Fosnavåg står tre leiligheter klare. Den dramatiske flukten har endt i frihet.

– Det ville ikke skjedd uten innsatsen til John Victor Selle. Han stilte opp da vi virkelig trengte hjelp, sier Shohrat Piriyevev. Selle var generalsekretær i Norsk Misjon i Øst (NMØ), dagens Stefanusalliansen.

Dette er første gangen Shohrat Piriyevevs historie fortelles.

Lette etter mening, møtte Jesus

Shohrat og de to andre kristne lederne som hadde flyktet, var blant de aller første som kom til tro i Turkmenistan etter at landet ble selvstendig i 1991, året da Sovjetunionen brøt sammen – og misjon nådde også Turkmenistan.

Shohrats trosreise startet i 1985. 12-åringen ble fortvilet da moren mistet synet og onkelen døde.

– Mor hadde lært meg litt om islam. Men jeg fant ikke mening i religion og ble ateist i hodet, selv om jeg fortsatt tilhørte islam, sier Shohrat.

Han giftet seg i 1992, før han fylte 19. Paret bosatte seg i konas landsby. Hennes bror, Batyr Nursen, og Shohrat ble venner.

– En dag fortalte Batyr at en familievenn var blitt kristen mens han studerte i Moskva. Nå var Batyr også blitt kristen. Jeg ble sjokkert og sint og sa at «den kristne guden er en russisk gud». Vi snakket ikke sammen på tre måneder.

I 1994 kom en Jesus-film, laget av Campus Crusade for Christ over Lukasevangeliet, til Turkmenistan.

– I filmen snakket Jesus mitt språk. Gud var altså Gud for turkmenere også, sier Shohrat.

– Jeg fikk svar på spørsmålene om mening i livet. Jeg ble fylt av en fred og en glede jeg aldri hadde kjent. Kona tok imot Jesus. Jeg sprang hjem til min egen landsby. Mor på 76 tok imot, det gjorde også naboer, venner og søsken. Jeg kunne ikke slutte å snakke om Jesus. Hans frelsesverk var det aller største mirakelet. →

Lovende jurist, Guds kall

Shohrat hadde drømt om å bli advokat, men ikke fått studieplass. Han tilhørte den laveste av landets klaner.

– Nå ba jeg til Jesus. Underet skjedde. Jeg fikk plass på det beste universitetet, i hovedstaden Asjkhabad, for å studere internasjonal rett.

I fire år studerte han sammen med elitens sønner. Shohrat delte evangeliet også med dem. Han etablerte et turkmensk fellesskap i den russiske kirken. Da han tidlig i 1998 fikk arbeid i et departement, var framtiden sikret.

– Men Gud spurte: «Hvem skal lede kirken min? Hvem skal jeg sende?» Jeg fikk ikke fred og svarte: «Send meg!»

Shohrat sa opp jobben før ett år var gått, selv om sjefen gjorde alt han kunne for å få ham til å bli.

– På ett år ble 50-60 døpt. Vi spredte Jesus-filmen og spilte inn lydassetter for dem som ikke hadde videospiller. Jeg evangeliserte helt åpent. Som jurist visste jeg hvilke rettigheter vi hadde. Grunnloven sikret full frihet. Jeg trodde vi bygde et demokrati som beskyttet vår rett til å tro og dele troen. Men jeg tok feil.

KGB grep inn

Det hemmelige politiet, som i Sovjet-tiden het KGB, opererte nemlig som før. «Dette handlet ikke om at islam ville skaffe seg politisk makt. Det var kommunister og gammel-kommunister som førte kontrollapparatet videre», fortalte Shohrat til generalsekretær Selle som kom på besøk i september 1999.

Shohrat hadde, noterte Selle i sin rapport, fått beskjed fra KGB om at alt annet enn bønn med egen familie var ulovlig.

Grensen for å registrere en kirke ble i 1991 satt til minimum 20 medlemmer. I 1995 var den blitt hevet til hele 500. Verre skulle det bli.

Jeg måtte spørre meg om det jeg hadde gjort, var verdt prisen.

Shohrat Piriye

Jeg klarte å kaste bilen unna. Vi unngikk kollisjon, men kjørte utfor.

Shohrat Piriye

Sommeren 2000 ble Shohrat i avisen «Adalat» (Rettferdighet) stemplet som forræder og leder av en sekt, forteller han:

– Jeg konfronterte journalisten: «Hvorfor hadde han ikke spurt meg for å få min side av saken?» Journalisten forklarte at han hadde fått ordre fra KGB. Jeg svarte at en journalist aldri skulle ta imot ordre fra KGB.

Shohrat kontaktet advokat for å ta avisen for retten.

– Men han advarte meg: Familien og jeg risikerte å bli drept i en trafikkulykke. Jeg tenkte at det kunne skjedd i Sovjet-tiden, men at ingen av mitt eget folk ville gjøre noe slikt. Men jeg tok feil, igjen, sier Shohrat.

Forsøkt drept på veien

Et par uker etterpå, i august, satte Shohrat og kona, som var gravid i sjettemåned, seg i bilen sammen med to små barn. De skulle til hennes landsby, 60 mil unna. En trailer kom mot dem. Sjåføren vred lastebilen over i deres kjørebane.

– Jeg klarte å kaste bilen unna. Vi unngikk kollisjon, men kjørte utfor. Bilen landet på taket. Vi klatret ut. Kona blødde. KGB-folk kom. De lot lastebilsjåføren dra, men arresterte meg. Jeg ble satt fri etter noen timer. KGB overlot min kone og barna til forbipasserende som fikk henne til sykehus. Men hun fikk ingen hjelp og mistet barnet. Først lenge etterpå fortalte hun meg at barnet ble kastet rett i søpla. Hun tok det svært tungt.

Den 21. november var Batyr og tre andre kristne på vei tilbake til Asjkhabad. Da eksploderte begge forhjulene. Bilen veltet. De krøp ut, nesten uskadd og haiket til byen.

Neste dag dro Shohrat sammen med Batyr og en annen tilbake. Der ventet syv-åtte politifolk. De hadde funnet videokassetter med Jesus-filmen spredt rundt i vraket. De tre ble arrestert og holdt til morgenen etter.

Nå som lederne for «sekten» som spredte Jesus-filmen til bygder og byer, var identifisert, skulle de knekkes.

Slag og kvelning

– Vi ble torturert, slått med stokker og sparket, dratt etter håret, utsatt for kvelning med gassmaske og påført elektriske støt, forteller Shohrat.

– De skulle få oss til å gi opp troen og gi informasjon om andre. «Slike som dere skulle vært knust og kastet. Landet vårt trenger dere ikke», sa han som ledet avhørene.

I Asjkhabad ruver gullstatuen av Saparmurat Nijazov, diktator fra 1991 til sin død i 2006.
Foto: Shutterstock

Saken fikk stor oppmerksomhet utenfor landet.

– Internasjonalt press berget livene våre, sier Shohrat. Disse historiene fortelles også i Stig M. Heitmanns ferske bok om Batyr, «Batyr Nursen - fengslet, torturert, kastet ut av tre land»

Uten å vite om dramaet reiste den ferske misjonssekretæren i *Norsk Misjon i Øst* (NMØ), Ingvar Isene, og Arve Kråkenes fra Navigatørene til Usbekistan 23. november, samme dag som de tre kom ut av fengslet igjen.

Etter å ha gjennomført møtene i Usbekistan, krysset de 2. desember grensa til Turkmenistan – med «betydelig spenning i kroppen», noterte Isene i en hemmelig-stemplet rapport til styret.

På tross av «betydelige anstrengelser» før avreise, hadde de ikke fått kontakt med Shokrat og de andre. De hadde meldt fra om når de kom og hvor de skulle bo, men ikke fått svar – bortsett fra en kodet e-post som de ikke klarte å lese.

I Asjkhabad brukte de den første dagen til å be – og lure på hva de skulle gjøre. Fra et tilfeldig nummer i byen ringte Kråkenes til en russer han kjente. Men mannen var åpenbart redd: «De hører oss nå. Vi kan ikke snakke sammen».

Møte i hemmelighet

I 20-tiden om kvelden dukket Shohrat opp sammen med Batyr og en annen. De tok med nordmennene fra hotellet, forsikret seg om at ingen fulgte etter og hoppet inn i en bil. De kjørte rundt til de fant et sted utenfor byen. Der fortalte Shohrat om de eksploderte hjulene, Jesus-filmen og torturen.

Shohrat fortalte også at leiligheten som han med midler fra NMØ hadde fått kjøpt og som hadde gitt ham rett til å bo i hovedstaden, nå var konfiskert. Med loven i hånd ville regimet trolig jage ham tilbake til fødelandsbyen.

– KGB satte meg på toget. Kona og barna ble kastet ut av leiligheten som ble forseglet. Alt vi eide, ble kastet på gata. Jeg gikk av toget etter et par stasjoner og dro tilbake til familien. Vi fikk bo hos noen kristne. Jeg fortsatte tjenesten, forteller Shohrat i dag. →

Fra et studio i Seattle sprer Shohrat Piriye evangeliet til Turkmenistan og turkmenere i Tyrkia, Afghanistan, Usbekistan og Iran. Foto: Gospel Wave Ministry/YouTube

Jeg ble fylt av en fred og en glede jeg aldri hadde kjent

Shohrat Piriye

Til Isene og Kråkenes sa han 2. desember 2000 at de «måtte ta en dag av gangen». Han sa også: «Jesus snakket om dette for to tusen år siden, at vi skulle føres fram for myndigheter og avhøres, nettopp det som vi var blitt utsatt for. Vi skulle vitne for dem som avhørte oss, sa Jesus. Det har vi gjort.»

Shohrat hadde fortalt mannen som stod for torturen, at «jeg elsket ham og at jeg hadde tilgitt ham det han gjorde mot meg første dagen. Jeg sa at jeg ba for ham. Men da ville han ikke høre mer. Han sa at han forsto vi var gode mennesker, men at han utførte ordre.»

Usikkerheten tærte på for kona. Selv ville Shohrat «vente på Herren. Trolig vil jeg arbeide på en helt annen måte», fortalte han de norske gjestene.

De tok ikke sjansen på flere møter. I desembermørkret ba de sammen før de skilte lag. Shohrat og Batyr trodde at de i det stille kunne fortsette.

Men det skulle vise seg umulig.

Dramatisk flukt

Tidlig på året 2001 fikk Norsk Misjon i Øst vite at Shohrat, Batyr og en annen hadde flyktet sammen med familiene. De kom seg over til Usbekistan i januar. Etter å ha gjemt seg for politiet der i et par uker, tok de seg fram til St. Petersburg i Russland.

«Jeg måtte til slutt rope til Herren og be Ham redde oss», fortalte Shohrat til Isene og Kråkenes som kom til St. Petersburg i mai 2001. I en rapport Isene skrev, siteres Shohrat: «Jeg anklager meg ofte for at jeg ikke var sterk nok. Men jeg kunne ikke fortsette i Turkmenistan.»

I St. Petersburg hadde flyktingene satt i gang evangeliserende radioprogrammer på turkmensk. Men

de stod uten statsborgerskap og hadde i beste fall bare «halvlegale» usbekiske pass og usbekisk identitet. Det var en stor påkjenning, rapporterte Isene. Med sitt mørke utseende kunne de bli mistenkt for å være muslimske terrorister. Og snart skulle en av kvinnene føde, hvilken nasjonalitet skulle barnet få?

I Oslo gikk en handlekraftig generalsekretær, John Victor Selle, til Utenriksdepartementet (UD). UD kontaktet FNs europeiske flyktningskontor i Paris, som ga beskjed til FN-kontoret i Russland: De tre familiene måtte få status som FN-flyktninger.

I oktober ble seks voksne og fem barn fraktet i diplomatbiler til flyplassen. I Oslo ble de geleidet rett videre til Fosnavåg utenfor Ålesund. Tre gode leiligheter stod klare. Alt var ordnet.

Presset – og tankene

Men de hadde levd under et voldsomt press.

– I Norge fikk vi fikk puste ut. Da presset nå var over, begynte vi å tenke. Vi kunne blitt drept, vi kunne blitt tatt av det hemmelige politiet på flukt. Jeg måtte spørre om det jeg hadde gjort, var verdt prisen. Vi visste ikke om de kristne gruppene i Turkmenistan ville overleve, sier Shohrat og legger til:

– Livet vi hadde hatt, var lagt i ruiner. Vi fikk ikke tatt farvel med noen. Da kona mi etter tre måneder i Norge fikk vite at faren var død, fikk hun sammenbrudd. Hun som aldri hadde klaget til Gud, ble nå sint. Gud hadde ikke helbredet faren, og hun og broren Batyr kunne ikke reise i begravelsen. Hun sa til Gud at hun ikke orket mer, sier Shohrat.

Hans kone hadde mareritt lenge om flukten og trafikkulykken.

– Fremdeles har hun flashbacks i møte med store biler. Sønnen vår var 5-6 år den gangen. Han hadde også opplevd KGB-razziaer og at jeg var blitt arrestert. Han var lenge redd hver gang det banket på døra. Det tok ham flere år å komme over det.

Shohrat er svært glad for hjelpen slik at de kom til Norge.

– Men vi ble stående alene med traumene. Jeg ble mer oppfarende når noe hendte. Jeg sa at jeg fungerte. Men sannheten er at vi hadde dype traumer. Jeg har sett folk som ikke har klart traumene etter forfølgelse. Noen har mistet troen. En venn av meg ble skilt. I dag vet jeg at vi hadde trengt bibelsk basert rådgivning.

Ga nytt håp

Både han og Batyr fortsatte å spre evangeliet til Turkmenistan. Det ble innredet et studio i et bedehus. CD-plater ble sendt til Tyskland og kringkastet. I 2003 arrangerte de den første av flere konferanser i Istanbul i Tyrkia for kristne ledere fra Turkmenistan.

– Mange var usikre og redde etter forfølgelsen. Vi møtte mennesker uten lys i ansiktet, uten håp. Men etter samtaler, sang og bønn, fikk de håpet tilbake. Det kom nye folk til tro i Turkmenistan.

I Istanbul møtte de også mange turkmenske gjestearbeidere. Arbeidet ble utvidet. En turkmensk kirke ble plantet. Et ressurscenter ble bygget.

– Gud hadde en plan med livet mitt. Utdanningen passet godt i planen, det samme gjorde engelsken min og kompetansen i kommunikasjon.

Glede i forkynnelsen

Shohrat sier at det i starten ble rekruttert umodne ledere for kirken i Turkmenistan.

– De var evangelister som verdsatte det de kunne vise fram. Det ble gjort mange feil, det hendte at penger ble brukt til feil formål, også til egen nytte. Noen har angret og endret karakter. I dag har vi i det store og hele ledere med god karakter og rett motivasjon. Og pastorene har et team rundt seg.

Shohrat sier at kristne fortsatt er undertrykt i Turkmenistan.

– KGB går ikke så hardt frem som de gjorde. Myndighetene ser også at forfølgelse av kristne skader landets omdømme. Men de er fortsatt på vakt.

I 2004 bosatte Shohrat og hans familie seg Seattle i USA. Derfra evangeliserer han og teamet i Gospel Wave Ministry gjennom radio, TV, internett og sosiale medier.

– Jeg forkynner evangeliet for mitt eget folk. Det er en glede og en velsignelse. ■

” Jeg forkynner evangeliet for mitt eget folk. Det er en glede og en velsignelse.

Shohrat Piriyeu

‘De hadde trengt hjelp mot traumer’

– Jeg er helt enig i at de hadde trengt hjelp med traumer. Hadde jeg den gangen hatt den kunnskapen jeg har i dag, ville vi grepet fatt i det, sier John Victor Selle.

– Familiene var så lykkelige over å ha fått hjelp til å komme til Norge at behovet for hjelp mot traumer kom i bakgrunnen.

Selle sier at den gløden for evangeliet som Shohrat og Batyr har vist, skulle han gjerne sett mer av i Norge.

– De brenner for evangeliet og lever for å være tro mot det. Vi har mye å lære av våre trossøsken i land der forfølgelsen skjer.

John Victor Selle som var generalsekretær i Norsk Misjon i Øst (NMØ), spilte en avgjørende rolle da Shohrat og de andre kom til Norge. Foto: Johannes Morken

BRUTALT PRESS HAR LETTA

Det eingong svært brutale presset mot kristne i Turkmenistan er redusert. Men styret er framleis svært autoritært, og islam er i vekst.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Ein 12 meter høg** gullstatue av tidlegare diktator Saparmurad Nijazov i hovudstaden Asjkhabad i Turkmenistan blei symbolet på eit brutalt diktatur. Diktatoren kalla seg sjølv «turkmenabashi» - far til turkmenarane. Med hard hand styrte han landet frå Turkmenistan blei sjølvstendig til han døydde i 2006. Turkmenistan blei eit av dei strengaste diktatura i verda.

Då Sovjetunionen braut saman i 1991, rasa også statsateismen. I vakuemet kom også protestantisk kristendom til Turkmenistan gjennom misjon. Men då Nijazov stramma til og kasta misjonærane ut av landet, fekk det hemmelege politiet (KGB) ordre om å knekkja

dei kristne leiarane i landet. I år 2000 blei fleire til dømes forsøkt drepne i fingerte trafikkulukker.

Framleis totalitært

Under diktatorens etterfølgjar er Turkmenistan framleis totalitært med mange brot på menneskerettane. Men KGBs ein gong brutale press mot kristne har letta, mest i større byar.

Nokre protestantiske kyrkjer er blitt registrerte og kan operera lovleg, berre dei held all aktivitet innomhus og ikkje deler trua på gatene og i muslimske heimar.

Kristne i Turkmenistan er ikkje under like brutalt press no som då den dåverande diktatoren Saparmurad Nijazov fekk sett opp denne gullstatuen av seg sjølv i hovudstaden Asjkkhabad. Foto: Shutterstock

– Situasjon er betre no enn for 10-20 år sidan, seier pastor S. Han leier ei kyrkje i ein av dei større byane. Magasinet Stefanus har møtt han og andre pastorar under eit besøk i eit anna land. Vi kan av tryggingssgrunnar ikkje identifisera pastorane.

– Regjeringa har etter kvart forstått meir av kven vi kristne er. KGB veit om kyrkjene. Vår kyrkje får ha møte kvar veke utan problem. Av og til ringer KGB og spør om eg har tid til ein prat. Eg må ha ein relasjon til dei. Eg fortel dei kva eg trur på. Når eg har spurt om eg kan be for dei, har eg fått ja, fortel pastor S.

Storsamling i jula

Han fortel også at dei siste to åra har dei protestantiske kyrkjene i hovudstaden fått leiga lokale til ei felles storsamling til jul og påske. Tidlegare hadde dei fått nei. Pastor S håpar og trur at det skjer i år også.

– Vi evangelikale kristne er automatisk blitt stempla som svikarar mot islam. Gjennom åra har vi vist regjeringa at vi ikkje er ein trussel mot staten, seier pastor S.

Nokre kyrkjer er registrerte, andre har ikkje fått registrering. Pastor T leier sjølv ei registrert kyrkje. Barna har eigne samlingar – slike samlingar er lov, så sant foreldra har godkjent opplegget.

Ber for ein ung generasjon

Alle pastorane vi møter, blei kristne tidleg på 90-talet. Dei opplevde forfølging i mange år. Dei har alle sett at presset har letta, mest i byane. Kyrkjene driv aktivt ungdomsarbeid.

– Vi ber for dei unge. Vi ber for ein ny generasjon kristne og kristne leiarar slik at kyrkja i Turkmenistan ikkje stoggar med vår generasjon. Vi har ein visjon, eit sterkt kall, seier pastor V.

Framleis er det ikkje så populært hos makta at turkmenarar vert kristne. Pastor V, frå ein annan stad i Turkmenistan, fortel at når ein ny familie kjem til kristen tru, kjem ein tenestemann frå KGB for å spørja kvifor.

– Eg har bede dei som får slike spørsmål av KGB, om å ringa meg slik at eg kan hjelpa dei å forklara seg, seier pastor V.

Men det er slutt på at politiet installerer kamera i kyrkjene.

Utfordra av islams vekst

Også islam var sterkt undertrykt i Sovjet-tida, men har dei siste åra sett sterk vekst. Også i Turkmenistan er regjeringa redd radikal islam.

Turkmenistan

- Republikk i Sentral-Asia
- Folketal: 5,6 millionar.
- Religion: Fleirtal sunni-muslimar, sjia-muslimsk minoritet. Nokre få tusen protestantiske kristne.
- Grensar mot Afghanistan, Iran, Kasakhstan og Usbekistan.
- Sølvstendig då Sovjetunionen vart oppløyst i 1991.

Arbeidsgjevarar som sjølve ber fem gonger om dagen, tilset ikkje kristne. Mange kristne mistar jobben.

Turkmensk pastor

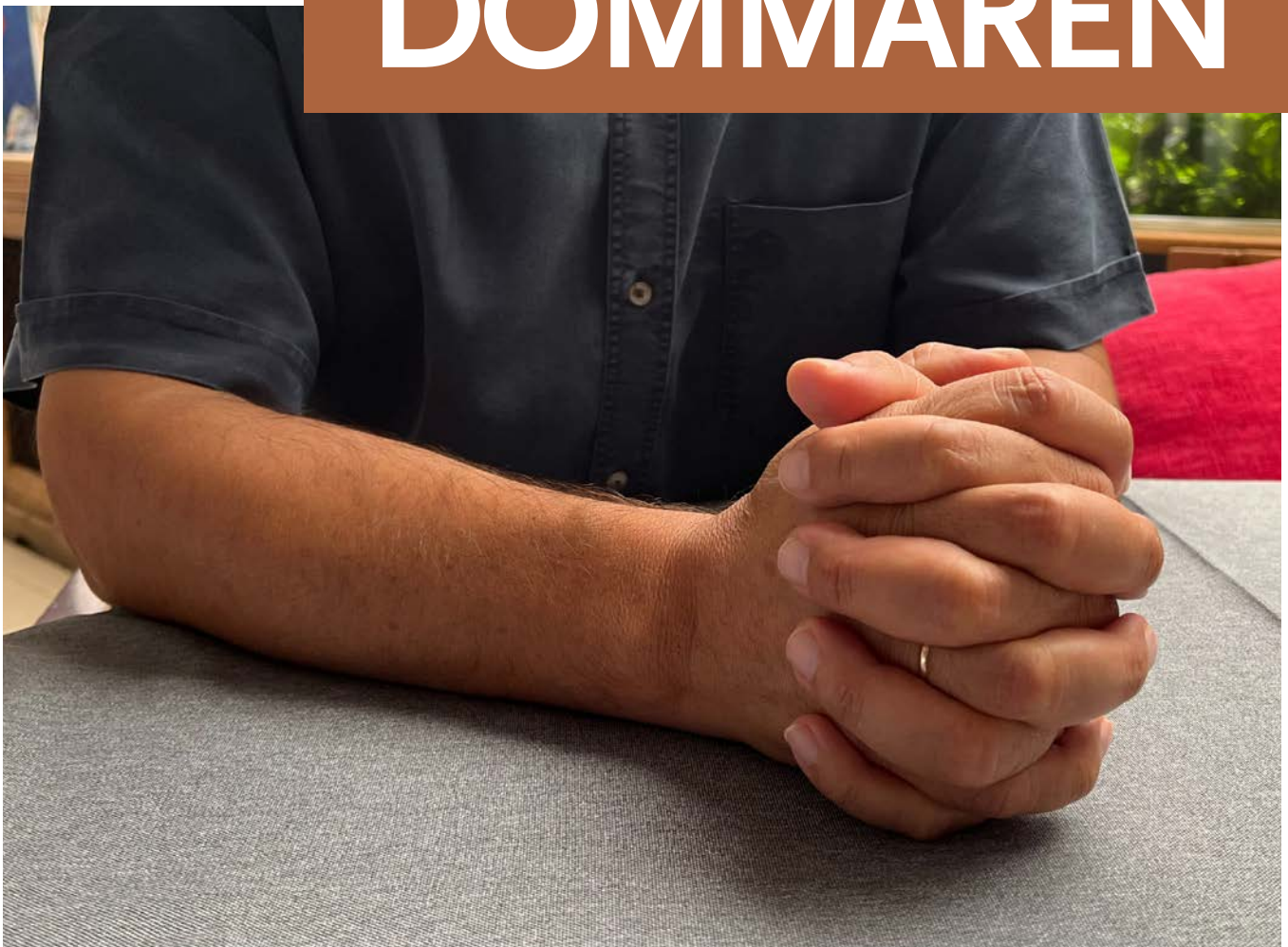
– Islams vekst skaper problem også for oss kristne. Arbeidsgjevarar som sjølve ber fem gonger om dagen, tilset ikkje kristne, for dei er det «haram» - ein forbode handling. Ei kristen kvinne som arbeidde på ein restaurant, blei oppsagt fordi ho hadde spurt ein sjuk kollega om ho skulle be for henne. Den sjuke klaga til arbeidsgjevaren, fortel pastor S.

– Når folk blir kristne, mistar dei ofte jobben eller dei får ikkje jobb. Folk som søker arbeid, får spørsmål om dei går i moskeen og kvifor dei eventuelt ikkje gjer det. Det er svært vanskeleg for familiar å ikkje ha løna jobb.

Magasinet Stefanus møter pastorane under ei samling av kristne leiarar frå Sentral-Asia. Under samlinga er det frå matbordet til turkmenarane at latteren er sterkast.

– Vi treng glede. Heime i Turkmenistan kan vi ikkje bryta ut offentleg i latter, seier ein av pastorane. ■

MÅTTE VITNA FOR DOMMAREN

Pastor Y blei kristen i 1994 og fekk sjølv oppleva den brutale forfølginga, særleg frå år 2000. Foto: Johannes Morken

Han har vore både arrestert og bøtelagt for å leia ei ikkje-registrert huskyrkje på landsbygda i Turkmenistan.

TEKST: JOHANNES MORKEN

■ **Pastor Y**, som blei kristen i 1994, har vore pastor i snart 20 år. Han var med på å samla kristne igjen etter fleire år med brutal forfølgning frå år 2000.

Pastor Y er pastor på landsbygda. Han er leiar for i overkant av 100 truande i fleire husgrupper. Han evangeliserer og håpar på grupper i fleire landsbyar.

Kristne på landsbygda

– Fleirtalet av dei kristne bur på landsbygda. Trass i at folk som blir kristne ofte mistar jobbane, lengtar folk etter Jesus, seier pastor Y til Magasinet Stefanus.

Han fortel at over 20 er døypte berre dette året, halvparten av dei er unge. I ein landsby ikkje langt unna grensa til Afghanistan måtte dåpshandlinga skje om natta, for å unngå at nokon såg dåpshandlinga.

Pastoren samlar husgruppene til felles bibelstudium. Dei har eigne ungdomsmøte og samlingar for barn. Ein idrettsaktiv kar dreg unge med på fotball. Ei kvinnegruppe deler ut varmmat og bakverk til dei fattige, som også får høyra evangeliet.

– Det er vekst. Det betyr også at styresmaktene er meir observante, seier han.

Pastor Y har sjølv to gonger vore i retten og fått bøter. Den første gongen var han ung kristen på slutten av 90-talet. Han vart banka opp og skremt.

– Men så fekk eg sjå at Gud verka då vi var i avhøyr. Trua mi blei styrkt, seier han i dag.

Vitna i rettssalen

I fjor kom ein politirazzia under ei samling. Ei større gruppe kristne måtte møta for retten. Der måtte dei fortelja dommaren kvifor dei hadde valt vekk islam og skifta tru. Ein etter ein forklarte seg om kristentrua, heilt til det berre var eit par igjen og dommaren ikkje ville høyra meir.

– Dommaren spurte politiet kva han skulle gjera. Han fekk som råd å gje oss små bøter. Vi betalte og heldt fram med møta, seier pastoren.

– Vi hadde aldri tenkt at vi skulle dela trua vår med ein dommar, politifolk og påtalemakta. Men her måtte vi. Gud brukte rettsmøtet. Det tok mange år og mykje forfølgning før dei forstod at vi ikkje er ekstremistar. Det betyr ikkje at alt presset er borte. Framleis kjem det KGB-agentar som kontrollerer oss. Eg held meg til Rom 8,28: «Vi veit at alle ting tener til det gode for dei som elsker Gud.»

Framleis kan det skje at det hemmelege politiet hentar inn unge kristne til avhøyr. Men det skjedde oftare for 10-20 år sidan. Det fekk unge til å forlata kristne fellesskap.

– Vi underviser våre unge om at dei ikkje må vera skamfulle for trua. Forfølgning høyrer til det å tru på Jesus.

Auka lokalt press

Pastor Y har muslimsk bakgrunn. Bestefaren bad islamske bøner, men familien var lite praktiserande. Dei siste åra har islam vakse. Det er, fortel pastoren, bygd moskear i kvar landsby, med fem daglege bønnetider. Det er koranklassar for barn.

” I moskear blir unge underviste i at kristne er fiendar av islam.

Turkmensk landsbypastor

– I moskear blir unge underviste i at kristne er fiendar av islam. Vi lærer opp våre unge til å elska våre naboar. I mange år var det sterke presset frå styresmaktene. Men sidan islam veks, aukar presset frå samfunnet rundt. Men vi har eit godt forhold til vanlege folk i landsbyane, seier pastoren.

«Be for oss»

– *Korleis kan kristne i andre land hjelpa?*

– Mange kvinner har mista arbeidet og må livnæra seg ved å dyrka grønnsaker og baka kaker for sal. Kvinnene treng såmaskiner eller steikeomnar. Mange kvinner har reist til Tyrkia. Der har dei det hardt, mange er misbrukte. Vi prøver å halda dei i Turkmenistan og hjelpa dei å starta små verksemder slik at dei kan klara seg her i landet.

Pastoren og avsluttar:

– Og de må be for oss. ■

Fellesskap med Egypt

Kvart semester arrangerer Hjelme og Blomvåg sokn fellesskapskveld. Den 2. oktober var det samling i Hjelme kyrkje. Kyrkjelyden har misjonsavtale med Stefanusalliansen og støttar hjelpearbeidet i «søppelbyen» til Mama Maggie i Egypts hovudstad Kairo. Johanne Hatten, Ole Martin Solsvik og Hogne Berland frå kyrkjelyden fekk sjå arbeidet på nært hald på tur til Egypt i april i år. I Hjelme kyrkje vart det denne kvelden fortalt sterke forteljingar og vist bilete og film. Ungdomskoret Gospel Teens var med. Trass i tekniske problem med Vipps kom det inn i overkant av 12 000 kroner.

Heile 120 kom på fellesskapskveld i Hjelme kyrkje.

Foto: Hjelme og Blomvåg sokn.

Egypt-fest i barnehage

I hele oktober hadde Bjørketun barnehage Egypt som tema.

– Vi har hatt skuespill om Mama Maggie som fant en baby på «søppelfjellet». Vi har lært om egyptiske dyr, om landets historie og om barna som lever på «søppelfjellet» Moqattam. Vi har spist «koshari», sunget og telt til ti på egyptisk, og vi har hatt besøk av Trygve Wikstøl, forteller Hege Syvertsen.

Den 29. oktober var det Egypt-fest i barnehagen. – Dette er en dag alle barna gledet seg til. Da kunne de ta med besteforeldre, tanter og onkler, foreldre og søsken til fest i barnehagen. Vi solgte mat, lodd og hadde basar, og barna underholdt med sang. Det ble en skikkelig festkveld, med stappfull barnehage. Foreldre og næringsliv hadde bidratt med kaker, boller og gevinster. Det er ikke noe å si på engasjementet verken hos foreldre eller ansatte.

Barna lager en kamel som ble brukt for å pynte i barnehagen.

Foto: Bjørketun barnehage

Biskop Thomas på besøk

Siste uken i oktober var biskop Thomas fra Egypt på besøk i Norge. På invitasjon fra Agder og Telemark bispedømme, sammen med biskop Stein Reinertsen, deltok biskop Thomas på Stiftsdagen i Kristiansand med plenumsforedrag og seminar. Dagene i forkant av Stiftsdagen var også innholdsrike med møter i ulike menigheter og grupper, med Reidulf Stige i spissen for planlegging av møtene. Fokuset disse dagene var informasjon rundt - og innsamling til - katedralen biskop Thomas bygger i bispedømmet sitt, El Qussia, sør i Egypt. Han var blant annet på møter i menighetene i Oddernes, Søm, Lillesand og Domkirken i Kristiansand. Stefanusalliansen, som i snart 20 år har hatt sitt eget omfattende samarbeid med biskop Thomas om Anastasia utdanningscenter på retreatstedet Anafora, var til stede på arrangementene.

Biskop Thomas på turné i Agder. Foto: Christine Gripsgård Lunga

Misjonsprosjekt på bygdedag

Kirken i Enebakk i Akershus hadde stand på bygdedagen i Enebakk og tok med misjonsprosjektet ut til folket. For et spinn på lykkhjulet betalte man (minst) fem kroner. Pengene gikk til Stefanusalliansen. Alle som prøvde, fikk et kors festet med vann på innsiden av håndleddet, lik det tatoverte korset som bæres av koptiske kristne i Egypt.

De som fikk riktig tall på lykkhjulet, vant et handlenett eller en drikkeflaske med Stefanusalliansens logo.

Lykkhjulet var en fin måte å vise fram misjonsprosjektet og samtidig samle inn penger.

Lykkhjulet, her sammen med kapellan Bernt Erik Arnesen, gjorde suksess i Enebakk.

Foto: Enebakk menighet

Det verste landet i verden å være kristen

NORD-KOREA

De har ingenting. Men lyset skinner. Troen er sterk. Din gave betyr mat for å overleve, medisiner, og en viss trygghet. De er så sterke, og vi vet det er en enorm oppmuntring for dem å bli husket på av trossøsken utenfor Nord-Korea.

Støtt de hemmelig kristne og gi et år uten sult

Kvinnelige smuglere som krysser grensen og illegale mobiltelefoner, gjør det mulig å overrekke mat, medisiner og kinesiske won som er en gangbar valuta i Nord-Korea. Les hvorfor og hvordan på stefanus.no/smugle

Forfølgelsen hviler aldri!

Presset på kristne er konstant. **Josefs Hus er et NØDHJEM** for hardt forfulgte kristne fra Sentral-Asia. Vil du gi en tid med **julefred** til en familie under hardt press?

Jeg får ikke puste

– Menighetsleder

«Døtrene mine er skoleflinke, men får lave karakterer av de muslimske lærerne. Mannen min er utslitt av å følge opp menneskene i menigheten som er presset fra alle kanter. Ukentlige skjellsord, utestengelse og trusler fra muslimske slektninger tærer på. Ofte er det som om jeg ikke får puste.»

Slik er ofte historiene til familiene som kommer til Josefs Hus. Framveksten av islam i Sentral-Asia, i kombinasjon med myndigheters harde ateisme fra sovjettiden, skaper et giftig klima for kristne.

Josefs Hus er et tilfluktssted, et **NØDHJEM**, for kristne fra Sentral-Asia. Det ligger i et trygt naboland, langt fra det konstante presset og forfølgelsen de kommer fra. I **Josefs Hus kan de få oppfølging med traumene og medisinsk hjelp, samle krefter og bli lyttet til. Det er også et eget opplegg for barna som også ofte er sterkt preget av forfølgelse på hjemstedet.**

Vil du gi en tid med julefred på Josefs Hus, til en hardt presset, forfulgt familie?

Gaveeksempel:

Gi traumehjelp for en person:

kr 380,-

Gaveeksempel:

Gi mat for én person i en uke:

kr 1050,-

Gaveeksempel:

Gi et barn en trygg juleferie uten frykt:

kr 2200,-

v:pps

til **19013**
- merk med:
nødhjem

PS: Alle gavestørrelser bidrar til kampen for rettferdighet!